

Priopćenje za javnost

AZVO predstavio rezultate najvećeg istraživanja na srednjoškolskoj populaciji: većina hrvatskih srednjoškolaca želi studirati

Zagreb, 4. lipnja 2018. godine

Kako hrvatski srednjoškolci vide nastavak svog školovanja i budućnost u Hrvatskoj?, pitanje je na koje je odgovor dao znanstveno-istraživački projekt *Analiza stanja i potreba u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju vezanih uz informiranje o visokoškolskim izborima i postupcima upisa na studijske programe*. Rezultate istraživanja, u ponedjeljak 4. lipnja 2018. godine, predstavili su Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) i Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.

Riječ je o jednom od **najopsežnijih istraživanja na srednjoškolskoj populaciji** koje je do sada provedeno u Hrvatskoj. Koordinirala ga je **Agencija za znanost i visoko obrazovanje, u okviru ESF projekta SKAZVO, u suradnji s Institutom za društvena istraživanja u Zagrebu, uz stručno vodstvo dr. sc. Borisa Jokića i dr. sc. Zrinke Ristić Dedić**.

Obuhvaćeno je bilo 59 srednjih škola iz cijele Hrvatske, a sudjelovalo je više od 13 tisuća učenika prvih, trećih i završnih razreda četverogodišnjih srednjoškolskih programa (strukovnih i gimnazijskih).

Brojni empirijski pokazatelji ukazuju na nedostatke u sustavnom informiranju učenika i njihovih roditelja o odabiru i upisima na studijske programe u Republici Hrvatskoj, što je bio i jedan od poticaja ovome istraživanju.

„Želim da ovaj glas mladih ljudi dođe do svih razina društva, političkih i gospodarskih struktura. Ovo je „stanje stvari“ koje moramo uzeti u obzir kako bismo zajedno pronašli odgovarajuća rješenja“, izjavila je na predstavljanju rezultata **prof. dr. sc. Jasmina Havranek, ravnateljica AZVO-a**.

„U istraživanju je detaljno obrađeno nekoliko tematskih cjelina, poput očekivanja učenika i aspiracija za nastavak obrazovanja ili ulazak u svijet rada, zatim, informiranosti učenika o upisima u sustav visokog obrazovanja, znanjima o provedbi ispita državne mature i upisima na studijske programe, čimbenicima odabira studija, doživljaju vlastite budućnosti i budućnosti države i svijeta“, pojasnio je voditelj projekta **dr. sc. Boris Jokić**.

U sklopu projekta, izradit će se i preporuke za unaprjeđenje obrazovnih praksi i politika vezanih uz informiranje i savjetovanje o upisima u visoko obrazovanje i razvoju karijere na razini škole i sustava.

Zaključci istraživanja:

- U istraživanju je sudjelovalo ukupno 13 301 učenik četverogodišnjih srednjoškolskih programa (strukovnih i gimnazijskih) - i to učenika prvih, trećih i završnih razreda. Od toga je bilo 52,5 posto učenika strukovnih srednjih škola i 47,5 posto učenika gimnazija.
- Većina (81,3 posto) učenika koji su sudjelovali u istraživanju u budućnosti želi studirati; 14,8 posto sudionika istraživanja kaže da još uvijek ne zna želi li studirati; tek 3,9 posto sudionika iskazuje da u budućnosti ne želi studirati.
- 72,4 posto učenika završnih razreda strukovnih srednjih škola želi nastaviti obrazovanje na visokoškolskoj instituciji, dok u gimnazijama u završnom razredu to žele gotovo svi (97,4 posto).
- Odmah nakon završetka srednje škole studirati želi 77,7 posto svih učenika, dok ih se 11,4 posto želi odmah zaposliti, a 10,8 posto želi jednu godinu predahnuti.
- Među učenicima završnih razreda strukovnog obrazovanja 67,3 posto učenika želi odmah studirati, a 20,2 posto iskazuje želju zaposliti se odmah po završetku školovanja.
- Najvažniji čimbenici odabira studijskog programa su osobni interes za područje studiranja, mogućnost stjecanja korisnih znanja i vještina te lakoća zapošljavanja. Pri odabiru studijskog programa najmanju važnost imaju želje prijatelja.
- Na kraju prvog polugodišta završnog razreda srednjoškolskog obrazovanja 55,3 posto učenika iskazuje da uopće nisu ili su tek donekle informirani o prijelazu iz srednje škole u visoko obrazovanje; 6,1 posto učenika završnih razreda iskazuje da su u potpunosti informirani. U osjećaju informiranosti nema razlika između učenika gimnazijskih i strukovnih programa.
- Dominantan izvor informiranja o prijelazu u visoko obrazovanje za srednjoškolce su bliske osobe – roditelji i prijatelji. Koriste i mrežne izvore poput stranice www.postani-student.hr, a informacije prikupljaju i kroz medije. Škola je, za relativno mali broj srednjoškolaca, važan izvor informiranja.
- Da je bez završenog fakulteta teško naći dobar posao u Hrvatskoj smatra 74,3 posto svih učenika.
- Više od polovice učenika smatra da su učitelji i nastavnici nedovoljno cijenjeni u Hrvatskoj.
- Za upis na fakultet u Hrvatskoj važnije su druge stvari (snalažljivost, osobne veze, roditelji...) od sposobnosti učenja, smatra 61 posto sudionika istraživanja.
- Svoju osobnu budućnost, u sljedećih 20 godina, velika većina učenika (86,3 posto) procjenjuje pozitivno i vrlo pozitivno.
- Budućnost Europe, u istom razdoblju, pozitivnom ili vrlo pozitivnom procjenjuje 48,8 posto učenika.
- Međutim, budućnost Hrvatske pozitivnom ili vrlo pozitivnom, u sljedećih 20 godina, procjenjuje 20 posto učenika, dok njih čak 43,8 posto budućnost Hrvatske, u istom razdoblju, procjenjuje vrlo negativno ili negativno.
- Kao najpoželjnije mjesto za život i rad 19,2 posto odabire mjesto u kojem idu u srednju školu, 27,7 posto neko drugo mjestu u Hrvatskoj, 39,4 posto učenika neku drugu zemlju Europske unije, a 13,7 posto neku drugu zemlju izvan Europske unije.
- Svoju budućnost, za 20 godina, 47,5 posto srednjoškolaca vidi u inozemstvu, a 52,5 u Hrvatskoj.

Istraživanje je provedeno u okviru projekta **SKAZVO** (Unapređenje sustava osiguravanja i unapređenje kvalitete visokog obrazovanja) financiranog iz Europskog socijalnog fonda, kojeg AZVO provodi od 2016. do 2018. godine. Vrijednost projekta je 20.391.217,54 kuna od čega je 85% izravna dodjela AZVO iz Europskog socijalnog fonda (Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.).

*Ovaj dokument odražava isključivo stajalište autora i Europska komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njoj nalaze.